

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Політологія та право»

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

ЗАТВЕРДЖУЮ”
Владислав КОРОЛЬКОВ
“ 30 ” 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 38 «ПУБЛІЧНЕ ПРАВО»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління»

Факультет економіки та управління

Мова навчання: державна

Робоча програма з навчальної дисципліни «Публічне право» для підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління»

«21» 08 2023 року. 24 с.

Розробник: Кириченко Ю. В., професор кафедри «Політологія та право», доктор юридичних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Політологія та право».

Протокол від «21» 08 2023 року № 1

Завідувач кафедри «Політологія та право» Віктор КИРИЧЕНКО

«21» 08 2023 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління

Протокол від «30» 08 2023 року № 43

«30» 08 2023 року Голова

(Владислав
КОРОЛЬКОВ)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми
«Регіональне управління»

«29» 08 2023 року Керівник групи (Петро Гудзь)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 28 “Публічне управління та адміністрування” (шифр і назва)	Статус дисципліни: нормативна	
Модулів - 1	Спеціальність 281 “Публічне управління та адміністрування”, освітня програма (спеціалізація) “Регіональне управління”	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 135		8	8
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 4 самостійної роботи студента - 6	Освітній ступень: бакалавр	Лекції	
		28 год.	4 год.
		Практичні	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		93 год.	129 год.
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання - 33,3% до 66,7%

для заочної форми навчання - 5,6% до 94,4%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти цілісної та логічно-послідовної системи наукових знань про основні поняття, предмет, функції та принципи національного права України та основні галузі права, положень норм Конституції і законів України, закономірностей побудови правової держави, а також формування у них високого рівня правової свідомості і правової культури, вироблення вміння тлумачити та правильно застосовувати положення норм чинного законодавства України в професійній діяльності та повсякденному житті.

Завдання навчальної дисципліни

- розвинення творчого мислення здобувачів вищої освіти, оволодіння ними систематизованими науковими знаннями з адміністративного, господарського, фінансового, бюджетного, митного та податкового права України;

- виховання у них поважного ставлення до Конституції та законів України, а також підзаконних нормативно-правових актів;

- вміння тлумачити та правильно застосовувати положення норм чинного законодавства в професійній діяльності та повсякденному житті;

- формування високого рівня політичної і правової культури, активної громадянської позиції, дотримання прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової

активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Очікуванні програмні результати навчання:

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Відповідальність та автономія
Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.				
Загальні компетентності				
ЗК2	+	+	+	+
ЗК3	+	+	+	+
ЗК4	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+
ЗК7	+	+	+	+
ЗК8	+	+	+	+
ЗК9	+	+	+	+
ЗК13	+	+	+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК1	+	+	+	+
СК2	+	+	+	+
СК3	+	+	+	+
СК7	+	+	+	+
СК9	+	+	+	+
СК11	+	+	+	+

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Основи адміністративного та господарського права України

Тема 1. Поняття, ознаки та структура публічного права

Поняття та ознаки публічного права. Предмет публічного права України. Структура публічного права. Історія виникнення і розвитку публічного права України.

Тема 2. Основи адміністративного права України

Поняття адміністративного права. Предмет та метод адміністративного права України. Джерела адміністративного права. Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Поняття та види державного управління. Поняття адміністративно-правових відносин. Ознаки адміністративних правовідносин. Суб'єкти адміністративних правовідносин.

Поняття адміністративної відповідальності. Поняття та види адміністративних стягнень.

Тема 3. Основи господарського права України

Поняття та принципи господарського права України. Господарські відносини. Сфера господарських відносин. Господарська діяльність. Види та організаційні форми підприємництва. Некомерційна діяльність.

Поняття, система та особливості господарського національного законодавства. Локальні правові акти, що регулюють відносини у сфері господарювання.

Визначення та ознаки суб'єктів господарювання. Види суб'єктів господарської діяльності. Припинення суб'єктів господарювання.

Поняття господарського зобов'язання. Основні види господарських зобов'язань. Підстави виникнення господарських зобов'язань. Загальні умови припинення господарських зобов'язань.

Господарський договір: умови і зміст. Способи укладення господарських договорів. Порядок зміни та розірвання господарських договорів.

Відповідальність учасників господарських відносин. Обмеження відповідальності або неналежне виконання зобов'язань. Умови і порядок

відшкодування збитків. Штрафні санкції.

Поняття та форми захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарської діяльності та споживачів. Порядок розгляду справ у господарських судах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Основні галузі права України

Тема 4. Основи фінансового права України

Поняття фінансів. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Фінансове право як галузь права.

Правове регулювання фінансового контролю. Правове регулювання державних та місцевих доходів і видатків.

Правові основи оподаткування в Україні. Правовий режим державного кредиту та державного боргу. Правові основи загальнообов'язкового державного страхування.

Правове регулювання державних та місцевих видатків. Правові основи грошово-кредитної діяльності в Україні. Фінансово-правове регулювання банківської діяльності та грошового обігу. Правові основи валютного регулювання та контролю.

Тема 5. Основи бюджетного права України

Поняття бюджетного права, його предмет і особливості. Бюджетно-правові норми та правовідносини. Система бюджетного права. Джерела бюджетного права.

Бюджетний устрій і бюджетна система України. Бюджетні повноваження органів місцевого самоврядування.

Правове регулювання бюджетної класифікації та структури бюджетів.

Бюджетний процес в Україні.

Тема 6. Основи митного права України

Загальна характеристика та історичні форми державної політики у сфері державної митної справи. Поняття, принципи та механізм реалізації державної політики у сфері державної митної справи.

Система та джерела митного права України. Державна фіскальна служба України як центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державної митної справи.

Загальні положення митного оформлення. Етапи митного оформлення Митне декларування товарів та порядок його здійснення. Форми та види митної декларації. Форми митного декларування.

Поняття та організація митного контролю. Види митного контролю. Зони митного контролю. Здійснення митного контролю. Форми митного контролю.

Тема 7. Основи податкового права України

Предмет, метод, джерела податкового права. Податкове право в системі права.

Поняття податкових правовідносин. Суб'єкти податкових правовідносин. Об'єкти податкових правовідносин.

Податковий обов'язок та його елементи. Податковий борг. Забезпечення виконання податкового обов'язку. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Захист прав та інтересів платників податків. Місцеві податки в Україні. Правове регулювання місцевих зборів в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин								
		Денна форма					Заочна форма			
		усього	у тому числі				усього	у тому числі		
			лек.	пр.	с.р.	інші		лек.	пр.	с.р.
	Змістовий модуль 1. Основи адміністративного та господарського права									
Тема 1. Поняття, ознаки та структура публічного права		19	4	2	13	-	22	2	2	18
Тема 2. Основи адміністративного права України		19	4	2	13	-	18	-	-	18
Тема 3. Основи господарського права України		19	4	2	13	-	18	-	-	18
Разом		57	12	6	39		58	2	2	54
	Змістовий модуль 2. Основні галузі права України									
Тема 4. Основи фінансового права України		20	4	2	14	-	22	2	-	20
Тема 5. Основи бюджетного права України		20	4	2	14	-	19	-	-	19
Тема 6. Основи митного прав України		19	4	2	13	-	18	-	-	18
Тема 7. Основи податкового права України		19	4	2	13	-	18	-	-	18
Разом		78	16	8	54	-	77	2	-	75
Усього годин		135	28	14	93	-	135	4	2	129

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика публічного права	2
2	Адміністративне деліктне право	2
3	Предмет і метод господарського права України	2
4	Поняття та джерела фінансового права України	2
5	Поняття, предмет та методи бюджетного права України	2
6	Поняття і предмет митного права України	2
7	Поняття податкового права України	2
Разом		14

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	не передбачено навчальним планом	-

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	не передбачено навчальним планом	-

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія виникнення і розвитку публічного права України	13
2	Тема 2. Поняття та сутність державного управління	13
3	Тема 3. Порядок укладення, зміни та розірвання господарських договорів	13
4	Тема 4. Відповідальність за порушення фінансового законодавства України	14
5	Тема 5. Бюджетна система України	14
6	Тема 6. Правове регулювання переміщення товарів, предметів, транспортних засобів через митний кордон України	13
7	Тема 7. Податкові органи України та їх повноваження	13
Разом		93

9. Індивідуальні завдання

З метою врахування індивідуальних відмінностей здобувачів вищої освіти та розкриття їх творчих здібностей передбачені такі форми індивідуальної роботи:

I. Проведення консультацій з окремими здобувачами вищої освіти.

II. Підготовка здобувачами вищої освіти наукових робіт для участі в конкурсі, а також наукових доповідей для участі в роботі кафедральної секції «Тижня науки».

III. Підготовка рефератів за наступною тематикою:

1. Поняття і сутність державного управління.
2. Адміністративно-правові відносини.
3. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.
4. Поняття, система та особливості національного господарського законодавства.
5. Суб'єкти господарювання та їх види.

6. Поняття господарського зобов'язання.
7. Підстави виникнення господарських зобов'язань.
8. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування.
9. Правове регулювання фінансового контролю.
10. Правове регулювання державних та місцевих доходів і видатків.
11. Правові основи загальнообов'язкового державного страхування.
12. Бюджетно-правові норми та правовідносини.
13. Бюджетна система України.
14. Правове регулювання бюджетної класифікації та структури бюджетів.
15. Бюджетний процес в Україні.
16. Поняття, принципи та механізм реалізації державної політики у сфері державної митної справи.
17. Державна фіскальна служба України як центральний орган виконавчої влади.
18. Форми митного декларування.
19. Поняття та організація митного контролю.
20. Види митного контролю.
21. Податкове право в системі права.
22. Поняття податкових правовідносин.
23. Суб'єкти та об'єкти податкових правовідносин.
24. Конституційний обов'язок громадян сплачувати податки і збори.
25. Правове регулювання місцевих зборів в Україні.

10. Методи навчання

У процесі модульного навчання для засвоєння змісту конкретної теми змістового модуля застосовуються методи, які спрямовані на пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти із засвоєння навчального матеріалу, а саме:

1. Інформаційний метод навчання, який передбачає усне викладення навчального матеріалу на лекційних заняттях з метою передачі готової інформації на надання установки здобувачам вищої освіти до самостійної роботи.

2. Репродуктивний метод навчання, який передбачає відтворення знань здобувачів вищої освіти на практичних заняттях (розповідь за визначеною темою, відповідь на питання, наведення прикладів тощо) з метою формування вмінь і навичок діяльності здобувачів вищої освіти у типових ситуаціях.

3. Пошукові (евристичні, проблемні, дослідницькі) методи навчання, які передбачають формування і розвиток умінь і навичок конкретної продуктивної діяльності здобувачів вищої освіти у нетипових, непередбачених ситуаціях.

4. Метод самостійного навчання, який передбачає послідовні дії здобувача вищої освіти для повного засвоєння навчального матеріалу з курсу “Публічне право”. Після ознайомлення зі структурою модуля, здобувачі вищої освіти переходять до вивчення змісту модуля та його елементів, звертаючись при цьому до методичних вказівок і рекомендацій викладача. З метою перевірки якості

засвоєного кожного елементу модуля самостійне вивчення здобувачів вищої освіти закінчується усним опитуванням на практичному занятті та захист рефератів.

Розподіл балів за видами аудиторної і самостійної роботи здобувачів вищої освіти для здійснення діагностики навчання:

Вид роботи	Кількість балів	Загальна кількість балів
Активна робота під час лекційних занять, яка підтверджує роботу здобувачів вищої освіти щодо опрацювання ним матеріалу лекцій, що були раніше та питань з тем, які не висвітлюються безпосередньо на лекціях та винесені на самостійне вивчення.	5	10
Активна робота під час практичних занять стосовно відповідей під час опитування і розв'язання завдань.	5	10
Рішення задач, які виносяться для самостійного опрацювання матеріалу щодо проблемних питань з тем дисципліни.	5	15
Підготовка додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді-реферату з проблемних питань дисципліни для обговорення під час аудиторних занять.	5	5
Тестування (30 тестів)	2	60
Разом	-	100

11. Очікуванні результати навчання з дисципліни

Здобувач вищої освіти повинен знати найважливіші теоретичні положення про поняття, предмет, функції та принципи національного права України та основні галузі права, положень норм Конституції і законів України, закономірностей побудови правової держави, вміти тлумачити та правильно застосовувати положення норм чинного законодавства України в професійній діяльності та повсякденному житті.

12. Засоби оцінювання

У процесі вивчення навчального матеріалу дисципліни “Публічне право” використовуються наступні форми контролю:

1. **Поточний** - здійснюється під час проведення практичних занять з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти на етапі первинного засвоєння навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного занять, умінь самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу,

здатність осмислити зміст вивчаємої теми, умінь публічно чи письмово подати певний матеріал, а також завдань самостійної роботи.

2. Рубіжний (модульний) - здійснюється у формі тестування очно або дистанційно з використанням університетської системи Moodle. Модульний контроль є необхідним та обов'язковим елементом рейтингової технології освітньої процесу, який проводиться в два етапи – у середині й наприкінці навчального семестру. Якщо здобувач вищої освіти не з'явився для проведення рубіжного контролю або не здав модульної контрольної роботи, йому виставляється нуль балів.

Під час рубіжного контролю враховуються виступи здобувача вищої освіти на практичних заняттях, а також результати його науково-дослідної та самостійної роботи.

3. Підсумковий – здійснюється у формі складання іспиту з метою оцінювання рівня знань здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти не допускається до складання іспиту, якщо він не виконав усіх самостійних завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, та не пройшов рубіжний модульний контроль.

13. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за кожним рубіжним контролем (РК-1, РК-2) під час контрольних тижнів за підсумками основних модулів. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається як середня між величинами РК-1 і РК-2.

Під час контролю враховуючи наступні види робіт: аудиторна під час лекційних і практичних занять, самостійна у вигляді опрацювання питань з тем, які не висвітлюються безпосередньо на лекціях і винесені на самостійне вивчення, результати тестування під час поточного та підсумкового контролю.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному та рубіжному (модульному) оцінюванні знань

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100+100:2	100
30	35	35	25	25	25	25		

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60-100	A	60-100	зараховано
1-59	B	незадовільно	не зараховано

14. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення дисципліни “Публічне право” включає: опорні конспекти лекцій викладача; підручники і навчальні посібники; термінологічні словники; нормативно-правові акти; навчально-методичний комплекс для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання, який складається з робочої програми навчальної дисципліни “Публічне право”, методичних рекомендацій щодо підготовки здобувачів вищої освіти до практичних занять та написання рефератів; методичних рекомендацій щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти та підготовки до іспиту; переліку питань, що виносяться на іспит; списку рекомендованої літератури.

1. Конституція України;
2. Закони України у сфері публічного права;
3. Підзаконні нормативно-правові акти України;
4. Кириченко В. М. Правознавство: Модульний курс. Київ “Центр учбової літератури”, 2007. 328 с.
5. Правознавство [Електронний ресурс]: навч. посібник для здобувачів вищої освіти неюридичних спеціальностей / кол. авт.; за заг. ред. к.ю.н., доц. Т. М. Лежневої. Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2021. 204 с. (Кириченко В. М., кандидат історичних наук, доцент (тема 1, §1-3).
6. Конспект лекцій з навчальної дисципліни “Публічне право”.

15. Рекомендована література

Базова

1. Кириченко В. М. Правознавство: курс лекцій. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 240 с.
2. Кириченко В. М. Правознавство: модульний курс: курс лекцій. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 328 с.
3. Кириченко В. М., Кириченко Ю. В. Збірник законів України до курсу «Правознавство»: навч. посіб. у 2-х томах. Запоріжжя: ЗНТУ, 2013. Т.1. 344 с.; Т.2. 244 с.
4. Башкатова В. Публічний інтерес в адміністративному праві. *Підприємництво, господарство і право*. 2013. № 9. С. 38-41.
5. Основи публічного права України: навч. посіб. / кол. авт.: за заг. ред. А. Ю. Олійника, М. І. Кагадія. Київ: КНУТД; Дніпро: Ліра ЛТД, 2017. 448 с.
6. Кириченко Ю.В. Актуальні проблеми конституційно-правового регулювання прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні в контексті європейського досвіду: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 540 с.
7. Бабецька І. Поняття публічного інтересу у цивільному праві України. Львів: НУ «Львівська політехніка». *Збірник наук. праць*. № 865. Юридичні науки, 2017. С. 366-372.
8. Батанов О.В. Муніципальна влада в Україні: проблеми теорії та практики: монографія. Київ: Юридична думка, 2010.
9. Кириченко В. М., Кириченко Ю. В., Соколенко Ю. М. Політико-правова система України: підручник / за загл. ред. В. М. Кириченка. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 304 с.
10. Кириченко Ю. В., Кириченко В. М. Словник основних юридичних термінів з адміністративного права: навч. посіб. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка». 2023. 56 с.

Допоміжна

11. Берестова І. Е. Публічні законні інтереси конституційного значення. *Юридична Україна*. 2018. № 7 (187). С. 4-10.
12. Васіна Г. Правова природа публічної адміністрації Іспанії та України: компаративістична характеристика. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 3 (289). С. 128-134.
13. Войтович Л. Адміністративно-правова дефініція посадових осіб публічного права як суб'єктів декларування майна та доходів. *Вісник Вищого адміністративного суду України*. 2016. № 2. С. 26-31.
14. Геєць В. Економічні засади правового регулювання господарських відносин : [економіка і право. Приватне і публічне право. Господарський кодекс України.] *Економіка України*. 2008. № 5 (558), травень. С. 4-18.

15. Грабова А. В. Основні концепції поділу права на публічне і приватне . Тиждень науки: тези доповідей науково-практичної конференції, Запоріжжя, 18-21 квітня 2017 р. / відп. ред. В. В. Наумик. Електронні дані. Запоріжжя, 2017. С. 1949-1951.
16. Гуняк А. Я. Інтерес як критерій поділу права на приватне та публічне: загальнотеоретичний аспект. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 2. С. 49-53.
17. Каменська Н. Механізм адміністративно-правового регулювання реалізації права на звернення до публічної адміністрації: теоретико-правовий аспект. *Право України*. 2016. № 9. С. 46-52.
18. Леонов К. Ю. Правові механізми реалізації корпоративних прав суб'єктами публічного права. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 4. С. 309-313.
19. Лепех Ю. С. Про функції правотворчості органів публічного управління. *Університетські наукові записки*. 2018. № 2 (66). С. 36-43.

Нормативно-правові акти

20. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. Київ. 1996. № 30. Ст.141.
21. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-ХП. *Відомості Верховної Ради України*. Київ, 2014. № 13. ст. 222.
22. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. Київ. 1984. № 30. Ст.1122.
23. Господарський кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. Київ. 2003. № 18, 19-20, 21-22. Ст. 144.
24. Бюджетний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. Київ. 2010. № 50-51. Ст. 572.
25. Митний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. Київ. 2012. № 44-45, 46-47, 48. Ст. 552.
26. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. Київ. 2011. № 13-14, 15-16, 17. Ст. 112.

16. Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри “Політологія та право” Національного університету “Запорізька політехніка”: <https://zp.edu.ua/kafedra-politologiyi-ta-prava>.
2. Персональна сторінка Кириченко Юрія Вікторовича, професора кафедри “Політологія та право” Національного університету “Запорізька політехніка”, доктора юридичних наук, професора: <https://zp.edu.ua/?q=node/1756>.